

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Облік та юридичний супровід процесів матеріального забезпечення
Викладач (-і) 	Ольга ПУГАЧЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний телефон	+38(050) 572-97-40
Е-mail:	pugachenkoolga@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120 Формат: очний (Offline / Face to face) / дистанційний (Online) Мова викладання: українська Рік викладання – 2024 - 2025
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram, Instagram, WhatsApp за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, але ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо здобувач володіє знаннями з основ обліку запасів, а також опанував законодавство з питань економічної діяльності підприємств

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Облік та юридичний супровід процесів матеріального забезпечення» є формування у здобувачів системи знань, передумов та розуміння порядку відображення в обліку та юридичного забезпечення процесів матеріального забезпечення задля реалізації стратегії підприємства та підвищення ефективності управлінської діяльності.

Завданнями курсу «Облік та юридичний супровід процесів матеріального забезпечення» є:

- опанування сутності та функціонального навантаження обліку та юридичного супроводу процесів матеріального забезпечення;

- формування здатності здійснювати пошук, аналізувати та критично осмислювати різні методичні підходи, генерувати і продукувати власні науково-практично спрямовані ідеї в сфері обліково-юридичного забезпечення процесів матеріального забезпечення з врахуванням стратегії сталого та інноваційного розвитку;
- виявлення та усвідомлення економічних зв'язків при обліково-юридичному відображенні окремих господарських операцій у процесі матеріального забезпечення;
- ознайомлення із сучасними тенденціями обліку та юридичного супроводу процесів матеріального забезпечення в Україні та зарубіжних країнах, у т.ч. країнах-членах ОЕСР тощо.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Облік і юридичний супровід процесів матеріального забезпечення» здобувач вищої освіти повинен

знати:

- предмет, мету і завдання навчальної дисципліни, її місце та значення у системі економічних наук;
- наукові основи організації та методики обліково-інформаційного забезпечення господарських процесів і окремих операцій;
- етапи та особливості господарських операцій процесу матеріального забезпечення та їх вплив на діяльність підприємства та його фінансові результати;
- законодавство, яке регулює порядок обліку та договірних відносин при придбанні, перебуванні на балансі та вибутті запасів;
- особливості юридичного супроводу на всіх етапах процесу матеріального забезпечення (договірне право, матеріальна відповідальність, претензійна робота, досудове та судове врегулювання спорів тощо)
- сутність і зміст окремих господарських операцій у процесі матеріального забезпечення та порядок їх документального оформлення;
- інноваційні підходи до організації обліку процесів матеріального забезпечення та моделі формування запасів товарно-матеріальних цінностей;
- порядок формування первісної вартості запасів за різних умов їх надходження та чистої вартості їх реалізації;
- порядок формування витрат сфери матеріального забезпечення та їх відображення в обліку;
- сучасні тенденції розвитку обліку процесів матеріального забезпечення в Україні та зарубіжних країнах, у т.ч. країнах-членах ОЕСР.

уміти:

- володіти науковим апаратом та основними методами обліково-юридичного супроводу процесів матеріального забезпечення;
- визначати значення, роль та вплив облікової інформації на прийняття управлінських рішень в здійсненні заходів пов'язаних із матеріальним забезпеченням;
- продукувати власні наукові та практичні ідеї щодо вливу обліку та законодавчо-нормативного забезпечення на процеси матеріального забезпечення на принципах академічної культури і доброчесності;
- вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку процесів матеріального забезпечення на основі розуміння закономірностей, рушійних сил та векторної спрямованості їх розвитку в Україні та світі;
- ініціювати прийняття управлінських рішень на основі інноваційних підходів до організації обліку процесів матеріального забезпечення та стимулювання інноваційної діяльності;
- проводити міждисциплінарні наукові дослідження, які мають загальнодержавний

характер для прийняття рішень на основі обліково-юридичної інформації про процеси матеріального забезпечення на підприємствах однорідних видів діяльності;

- оцінювати результати досліджень в сфері обліку процесів матеріального забезпечення з урахуванням соціальних, екологічних, етичних, правових та економічних аспектів;
- працювати з документами-носіями економічної інформації, дані з яких можуть вплинути на прийняття управлінських рішень у процесах матеріального забезпечення для запобігання можливим зловживанням і порушенням.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію;
- ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- працювати в команді та виділяти авторський внесок кожного з учасників;
- взаємодіяти в економічному та юридичному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретико-організаційні засади обліку та юридичного супроводу процесів матеріального забезпечення

Тема 1. Суть процесів матеріального забезпечення і їх місце в системі управління підприємствами

Тема 2. Системний підхід до розвитку обліку процесів матеріального забезпечення

Тема 3. Юридичний супровід етапів процесу матеріального забезпечення

Тема 4. Інноваційні підходи до організації обліку процесів матеріального забезпечення та моделі формування запасів товарно-матеріальних цінностей

Тема 5. Порядок документального та юридичного оформлення господарських операцій процесів матеріального забезпечення

Змістовий модуль 2.

Облік і юридичний супровід окремих господарських операцій процесу матеріального забезпечення

Тема 6. Облік, юридичний супровід та порядок формування первісної вартості запасів при їх надходженні

Тема 7. Бухгалтерський і складський облік та юридичний супровід перебування запасів на підприємстві

Тема 8. Облік, юридичний супровід та порядок формування вартості при вибутті запасів

Тема 9. Моделі формування та списання витрат сфери матеріального забезпечення

Тема 10. Сучасні тенденції обліку та юридичного супроводу в зарубіжних країнах

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Вараксіна О.В., Касьян О.О., Шевченко В.Б. Теоретичні підходи до матеріально-технічного забезпечення підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-6>
2. Гавриличенко Є.В. Методичні засади проведення внутрішнього аудиту матеріально-виробничих запасів підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-43>
3. Диптан В.П., Тихоненко О.Л., Павленко С.О., Савін А.А. Структурно-функціональна модель системи матеріального забезпечення військ на основі логістичного підходу. *Честь і закон*. 2019. № 4 (71). С. 102-106
4. Копчикова І. Внутрішній контроль у системі управління товарними втратами. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2018. № 5. С. 130-142
5. Краєвська А., Безсмертна О., Шварц І. (2022). Логістичні моделі оптимізації процесу забезпечення підприємства матеріальними ресурсами. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 4. С. 22-29
6. Меліхова Т.О., Градобік А.О. Удосконалення документування обліку та аудиту запасів на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.11.9
7. Паянок Т.М. Система внутрішнього контролю дебіторської заборгованості: напрями вдосконалення. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. Вип. № 1 (42). С. 58-63
8. Польова Т.В., Охрей Т.С. Методично-організаційні особливості обліку виробничих запасів підприємств. *Економічний простір*. 2020 № 160. С. 124-128
9. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Організація процесу формування облікової інформації для прийняття управлінських рішень: теорія, методологія, практика : Монографія. К.: «Центр учбової літератури», 2021. 492 с.
10. Пугаченко О.Б. Функціонування інноваційно-інтегрованих структур як чинник національної безпеки держави : Sozioökonomischen und rechtliche Faktoren der sozialen Entwicklung unter den Bedingungen der Globalisierung. Hrsg. von Doktor der Wirtschaftswissenschaften, Professor Yu.V. Pasichnyk : kollektive Monografie in 2 Bänden. Band 1 – Shioda GmbH, Steyr, Österreich, 2018. P. 49-60
11. Пугаченко О.Б. Визначення понять «предмет», «об'єкт» та «метод» бухгалтерського обліку в літературних джерелах : колективна монографія «Соціально-економічні засади формування економічної системи України» ; за ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2019. С. 197-205
12. Пугаченко О.Б. Удосконалення організації процесу матеріального забезпечення через інтеграцію обліку з іншими функціями управління. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. Вип. 1. (95) січень-березень С. 187-199
13. Пугаченко О.Б. Методика визначення та розподілу сукупних витрат сфери матеріального забезпечення. Наукові дослідження у сфері гуманітарних і суспільствознавчих наук: міждисциплінарний підхід: колективна монографія [за наук. ред. О.В. Кравченко]. Кропивницький: КІРоЛ, 2020. С. 218-238
14. Пугаченко О.Б. Передумови адаптації українського законодавства до вимог Європейського Союзу. *International scientific conference «World Scientific And Technical Trends'2022»* : Conference proceedings. 2022. Karlsruhe, Germany. P. 111-116

15. Пугаченко О.Б. Відносини податкових органів і платників податків у країнах-членах ОЕСР в умовах глобалізації. *Modern engineering and innovative technologies*. 2022. Issue № 23. Part 2. Sergeieva&Co, Karlsruhe, Germany. С. 27-32
16. Пугаченко О.Б. Імплементация національного законодавства у частині реформування бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності згідно вимог ЄС в умовах глобалізації та євроінтеграції України. *Modern foundations of economics, management and tourism : collective monograph / International Science Group*. Boston: Primedia eLaunch, 2022. P. 53-85
17. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я. Внутрішній контроль порядку відображення в обліку дебіторської заборгованості. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 37. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-73>
18. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я. Базові, специфічні, глобальні принципи управлінського обліку: склад і кількість. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. 2021. № 172. С. 73-80
19. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я. Внутрішній контроль порядку відображення в бухгалтерському та управлінському обліку довгострокових зобов'язань. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. DOI: 10.32782/2524-0072/2022-41-4
20. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Документальне забезпечення внутрішнього контролю операцій з оборотними активами. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2020. № 4 (37). С. 236-250
21. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Посилення взаємозв'язку обліку і контролю підприємницької діяльності та їх інтеграція з іншими функціями управління. *Financial and Economic Security and Accounting and Analytical Support in Business : monograph / L. Kindratska, K. Pavlov, L. Shpak, O. Yatsenko [et.al]; edited by V. Yatsenko*. "East West" Association For Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Austria, 2016. С. 210-222
22. Роева О.С. Облік і аудит запасів в управлінні інноваційною діяльністю підприємства : дис. на здобуття наук. ступ. д-ра філософії / 071 «Облік і оподаткування». Житомир: ДУ «Житомирська політехніка», 2021. 258 с.
23. Розмислов О.М., Мартинов А.А. Аналітичне забезпечення стратегічного управління матеріальними витратами підприємства. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2018. Т. 23. Вип. 4. С. 153-158
24. Русінова О.С., Вознюк М.А., Парубець О.М., Школенко О.Б., Єрмішова С.В. (2019). Розроблення методичного підходу до управління постачанням матеріального забезпечення у процесі розвитку промислового підприємства. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. № 1 (28). С. 313-325.
25. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Внутрішній контроль окремих видів дебіторської заборгованості як пріоритетний напрям ефективного розвитку підприємницької діяльності. *Sozioökonomischen und rechtliche Faktoren der sozialen Entwicklung unter den Bedingungen der Globalisierung. Hrsg. von Doktor der Wirtschaftswissenschaften, Professor Yu.V. Pasichnyk kollektive [EP] Monografie in 2 Bänden*. Band 2. Shioda GmbH, Steyr, Österreich, 2018. P. 158-173.
26. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Тестування системи обліку та внутрішнього контролю операцій з необоротними активами. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2021. № 6 (39). С. 186-197
27. Халліфах А.М. Організація обліку та контролю в системі підтримки прийняття управлінських рішень підприємства : дис. на здобуття наук. ступ. д-ра філософії / 071 «Облік і оподаткування». Харків: ХНЕУ імені Семена Кузнеця, 2020. 344 с.
28. Шалімова Н.С., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. Розвиток концепції обліку в системі управління підприємством. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. № 9 (42). С. 142-153.

29. Achhaiba M., Omari A. (2022). The Impact of Business Intelligence Systems on Management Accounting in Companies: Literature Review. *Revue du contrôle, de la comptabilité et de l'audit*. Volume 6. Issue 1. P. 107-129
30. Baker M., Gray R., Schaltegger S. (2022). Debating accounting and sustainability: from incompatibility to rapprochement in the pursuit of corporate sustainability. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. Vol.1. DOI: 10.1108/AAAJ-04-2022-5773.
31. Farida, I.; Mulyani, S; Akbar, B.; Setyaningsih, S.D. (2021). Implementation and Performance of Accounting Information Systems, Internal Control and Organizational Culture in the Quality of Financial Information. *Utopía y Praxis Latinoamericana*. Vol. 26. Issue 1. URL: <https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=27966119022>
32. Key Facts and Trends in the Accountancy Profession (2022). London: The Financial Reporting Council Limited. 74 p.
33. Khalleefah A.M. (2020) Accounting engineering as the base for enterprise data driven decision-making system implementation. *Science of Europe*. Vol. 3. № 48. P. 25-31
34. Khalleefah A.M. (2020) Assessment of the impact made by the digital transformation of the accounting system on the decision-making system of the enterprise. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 2. P. 122-129
35. Khalleefah A.M. (2020) The project approach to enterprise strategic management accounting organizing facing the fourth industrial revolution challenges. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 1. P. 35-40
36. Li Q. Analytical Study of Financial Accounting and Management Trends Based on the Internet Era (2022). *Hindawi Computational Intelligence and Neuroscience*. Volume 1. P. 1-11
37. Lutfi A., Alkelani S.N., Al-Khasawneh M.A., Alshira'h A.F., Alshirah M.H., Almaiah M.A., Alrawad M., Alsyouf A., Saad M., Ibrahim N. (2022). Influence of Digital Accounting System Usage on SMEs Performance: The Moderating Effect of COVID-19. *Sustainability*. № 14 (15048). URL: <https://doi.org/10.3390/su142215048>
38. Matskiv H., Smirnova I., Malikova A., Puhachenko O. & Dubinina M. (2023). The application of blockchain technology in accounting and auditing: experience of Ukraine and Kazakhstan. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 1 (48). P. 180-192. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3955>
39. Nazarova H., Kashchena N., Nesterenko I., Kovalevska N., Kashperska A. (2022). Theoretical and methodological aspects of improving the functioning of the accounting system. *Amazonia Investiga*. 11 (54). P. 243-255. URL: <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2057>
40. The Professional Accountant's Role in Data: Discussion Paper (2021). Winnipeg: Chartered Professional Accountants of Canada. 38 p.
41. Current issues of accounting, taxation, analysis and audit development in modern challenges condition: collective monograph (2022). / O. Polova, O. Podolianchuk, N. Gudzenko, N. Koval, Ya. Ishchenko, M. Pravdiuk, T. Mulyk, O. Tomchuk, Ya. Mulyk, A. Kozachenko, A. Mashevskya. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach. 283 p.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол № 1 від « 29 » серпня 2024 р.